

Dagsordenens enkelte punkter.

1. Rapport fra arbejdsbureauets generaldirektør.*)

I den debat, der fandt sted på grundlag af rapporten fra generaldirektør *David A. Morse*, havde en lang række talere ordet.

I overensstemmelse med, hvad der er blevet fast praksis, tog rapporten et særligt emne op til behandling. Under denne konference var det spørgsmålet om arbejdernes boligforhold. Under hensyn til, at man må regne med, at henved 150 millioner familier i de mindre udviklede egne af verden lever under meget utilfredsstillende boligforhold eller slet ingen bolig har, og at noget tilsvarende gælder mindst 30 millioner familier i industrielt mere udviklede egne, gik rapporten ind for, at ILO tager de sider af problemet op til overvejelse, som vedrører arbejderne.

En meget stor del af talerne kom ind på boligspørgsmålet og gav herunder oplysninger om de midler, man hidtil har bragt i anvendelse eller fandt fremover kunne bidrage til at forøge boligbyggeriet og animere til opførelse af bedre og økonomisk overkommelige boliger for arbejdere. De fleste talere erklærede sig enige i, at en udveksling på internationalt plan af erfaringer, oplysninger og metoder med hensyn til tilvejebringelse af forbedrede boligforhold må anses for at være et værdifuldt middel i bestræbelserne for at forbedre boligsituationen i de enkelte lande.

Et andet emne, som påkaldte opmærksomhed, var spørgsmålet om veje til en yderligere udvikling i forholdet mellem arbejdsgiver og arbejdere i den enkelte virksomhed. Repræsentanter for alle tre grupper fremhævede betydningen af den bedst mulige atmosfære på arbejdspladserne som forudsætning for at opnå øget produktion og at sikre arbejderne et højt levestandard. Man pegede her navnlig på en

række mere u håndgribelige sider indenfor samarbejdet, bl. a. den ånd og tone, hvorunder samarbejdet finder sted på arbejdsstedet, og som psykologisk spiller en så afgørende rolle for arbejdernes velvære og hele indstilling til de opgaver, der stilles dem.

Et tredje emne, som blev berørt af mange talere, var den tekniske og økonomiske bistand til de underudviklede lande. Der blev givet udtryk for stor anerkendelse af den indsats, som arbejdsorganisationen har gjort på dette område, og tilfredshed med, at spørgsmålet var blevet optaget til særskilt behandling på konferencen, jfr. nedenfor side 30. Samtidig fremhævede en række repræsentanter for de modtagende lande det uhyre behov, der forelå i de underudviklede lande for en yderligere udbygning og forøgelse af denne hjælp på såvel tekniske som finansielle områder. I denne forbindelse blev understreget vigtigheden af at holde sig de særlige forhold for øje, som hersker i mange af de underudviklede lande, navnlig den store arbejdsløshed. Disse forhold medfører, at det ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af hjælpen ikke er muligt umiddelbart at sætte sig de samme mål eller at anlægge tilsvarende økonomiske betragtninger, som hvis det drejer sig om hjælp til mere udviklede lande. Et af hovedproblemerne for de underudviklede lande er endnu, hvordan man kan tilvejebringe øget og fuld beskæftigelse for alle.

En lang række andre spørgsmål vedr. arbejdsorganisationens faglige arbejde blev ligeledes berørt. For den danske regeringsdelegation talte departementschef *Koch*, hvis indlæg lød således:

Indledningsvis vil jeg gerne på den danske regerings vegne takke generaldirektøren for hans værdifulde rapport. Der foreligger her en undersøgelse

*) Rapporten foreligger oversat til norsk under titlen „Socialpolitikken verden over 1953“. (I Danmark i kommission hos Ejnar Munksgaards forlag).